

DZIAŁANIA CENTRUM INFORMACYJNEGO LASÓW PAŃSTWOWYCH W SFERZE PUBLIC RELATIONS W 2008 ROKU

Sławomir Trzaskowski

Streszczenie

Centrum Informacyjne Lasów Państwowych (CILP) jest jednostką organizacyjną Lasów Państwowych o zasięgu krajowym powołaną 1 stycznia 2000 roku w celu realizowania polityki informacyjnej, promocji i kształtowania korzystnego wizerunku Lasów Państwowych (LP), krzewienia i popularyzacji wiedzy leśnej, tworzenia forum wymiany doświadczeń i poglądów. Swoją misję wypełnia, zarządzając witryną internetową Lasów Państwowych, prowadząc działalność wydawniczą (prasa i publikacje książkowe), medialną (telewizja, radio, prasa, targi oraz inne imprezy) i współpracując w tej dziedzinie z jednostkami organizacyjnymi LP oraz wieloma różnymi podmiotami zewnętrznymi (organizacje ekologiczne, szkoły, samorządy, przedsiębiorstwa itp.). CILP pełni funkcję wewnętrznej agencji PR pracującej na rzecz Lasów Państwowych. Mimo wielu różnorodnych form działalności, nadal pewnym mankamentem pozostaje dotarcie z informacją do szerokich kręgów społecznych, co jest spowodowane nastawieniem tabloidów na sensację, nie zaś na rzetelny przekaz.

Słowa kluczowe: polityka informacyjna, portal, wortal, layout, public relations, czat, media elektroniczne, komunikacja ze społeczeństwem, Lasy Państwowe

PR ACTIVITIES OF STATE FORESTS INFORMATION CENTER IN 2008

Abstract

The State Forest Information Center is one of the State Forests National Forest Holding (SFNFH), nationwide unit that was founded on January 1st 2000. Its main goals are: promoting forest knowledge, PR activities, creating common ground for exchanging ideas and experiences. All of these are achieved by activities like: managing State Forest websites – www.lasy.gov.pl and www.erys.pl, publishing magazines and books, promotional activities through TV and radio programs, organizing fetes, and fairs. Thanks to the cooperation with other SF units, and NGO's the Center is able to create positive image of State Forest NFH. The main obstacles that Center is facing are difficulties in reaching wide range of society with the information. This is caused by tabloids that are biased and promote sensational news instead of honest and reliable message.

Key words: PR, public relation, portal, vortal, layout, chat, electronic media, communication with society, State Forests

Internet ponad wszystko

W naszej pracy przyjęliśmy założenie, że podstawowym medium komunikowania się ze społeczeństwem jest internet. Nie tylko ze względu na szybkość komunikowania, ale także z racji możliwości dialogu z zainteresowanymi (Redakcja Biuletynu Informacji Publicznej, czaty z kierownictwem LP, fora dyskusyjne) oraz reagowania na opinie i komentarze pojawiające się w mediach, do których – jak wiadomo – dostęp jest utrudniony.

Stronę internetową Lasów Państwowych www.lasy.gov.pl z roku na rok odwiedza coraz więcej osób. Na przykład w styczniu 2007 r. odnotowaliśmy 108 tys. odwiedzin, a w styczniu 2008 r. – już aż 194 tys. Od grudnia 2007 r. do listopada 2008 r. stronę odwiedziono ponad 1,7 mln razy.

W ramach serwisu działa obecnie m.in.:

- ▶ serwis aktualności z życia LP (współpracują z nim rzecznik LP, wszyscy rzecznicy regionalnych dyrekcji LP oraz dziennikarze prasy leśnej wydawanej przez CIŁP);
- ▶ kalendarium wydarzeń w leśnictwie;
- ▶ e-biblioteka ważniejszych aktów prawnych, instrukcji, raportów i wydawnictw LP;
- ▶ baza zarządzeń i decyzji dyrektora generalnego LP (publikowanych w BILP);
- ▶ codzienny przegląd prasy krajowej dotyczący wydarzeń związanych z leśnictwem;
- ▶ księgarnia z wydawnictwami LP;
- ▶ internetowa mapa zawierająca m.in. wszystkie jednostki LP, leśne kompleksy promocyjne, kompleksy leśne, pokazująca zagrożenie pożarowe, zakazy wstępu do lasu;
- ▶ czat, w którym brały udział osoby z kierownictwa LP.

W 2008 r. znacznie zwiększyła się liczba zamieszczanych na stronie aktualności. Od grudnia 2007 r. do listopada 2008 r. było ich łącznie 470. W samym kwietniu opublikowano 60 newsów.

W 2008 r. przeprowadzono modernizację strony, polegającą na zmianie layoutu oraz udoskonaleniach funkcjonalnych, m.in. wyeksponowaniu działu aktualności. Redakcja Internetu wspomagała również wykonanie internetowego serwisu Leśnego Portalu Turystycznego, stworzonego przez Ośrodek Rozwojowo-Wdrożeniowy LP w Bedoniu.

Trwają prace nad nową wersją witryny, która będzie elementem portalu korporacyjnego LP. Zmienione zostaną wszystkie treści umieszczone w witrynie LP, dodane będą nowe funkcjonalności witryny, polepszą się też parametry techniczne serwerów,

co poprawi komfort korzystania z niej. Planowane uruchomienie nowej wersji witryny – wiosna 2009. Redakcja Internetu rozpoczęła też prace projektowe serwisu ekstranetowego, który również będzie elementem portalu korporacyjnego LP.

„Las Rysia E-rysia” www.erys.pl

W czerwcu 2008 r. ukończono prace nad rozwojem portalu edukacyjnego LP przewidziane umową z NFOŚiGW (Fundusz sfinansował 74,5% kosztów przedsięwzięcia). Wortal został uruchomiony we wrześniu 2007 r. Po roku od uruchomienia portalu zarejestrowało się 1400 użytkowników, a strona notowała ponad 100 tys. odwiedzin miesięcznie.

Tematem wortalu jest las jako złożony, bogaty ekosystem, czynnik kształtowania klimatu Ziemi oraz obiekt ochrony i zrównoważonej gospodarki człowieka. Projektantami treści merytorycznej są pracownicy nadleśnictwa LP zajmujący się edukacją. Na wortal składają się trzy serwisy: dla dzieci z klas 4-6 szkół podstawowych, dla uczniów gimnazjum oraz dla nauczycieli. Każdy z nich zawiera treści przystosowane do odpowiedniej grupy.

- ▶ W serwisach dla dzieci i młodzieży znajdują się:
 - ▶ Leśnoteka – multimedialna encyklopedia leśna
 - ▶ Słownik terminów leśnych
 - ▶ Gry i prezentacje
 - ▶ Blogi
 - ▶ Galeria
 - ▶ Konkursy
 - ▶ Forum
 - ▶ Blog pisany przez leśniczego, pracownika LP.

W 2008 r. prace nad wortalami obejmowały m.in.:

- ▶ dopracowywanie zindywidualizowanych aplikacji internetowych, w tym prace nad animacjami w grach i prezentacjach,
- ▶ zmianę layoutu wortalu,
- ▶ przeprowadzenie prac nad zwiększeniem funkcjonalności wortalu,
- ▶ rozstrzygnięcie czterech konkursów. W konkursach wzięło udział ponad 300 osób oraz nadesłano 750 prac fotograficznych.

Biuletyn Informacji Publicznej PGL LP

Nasze doświadczenia wskazują, że Biuletyn Informacji Publicznej (BIP), obowiązkowy dla podmiotów dysponujących informacją publiczną, jest istotnym narzędziem komunikacji ze społeczeństwem. Zgodnie z zarządzeniem nr 22/2006 dyrektora generalnego LP (z późniejszymi zmianami), wszystkie jednostki organiza-

Nakłady poszczególnych tytułów uzależnione są od wielkości prenumeraty i odbywających się w ciągu roku imprez okolicznościowych organizowanych przez Lasy Państwowe lub z ich udziałem (Dni Lasu, Dzień Ziemi, Święto Polskiej Niezapominajki, targi leśne oraz inne: Lato, Farma, Poleko).

Niezależnie od tych tytułów Lasy Państwowe wspierają finansowo wydawanie innych pism o leśnej tematyce, takich jak „Sylwan”, „Przemysł Drzewny” czy „Trybuna Leśnika”.

Wydawnictwa nieperiodyczne

Centrum Informacyjne Lasów Państwowych wydaje rocznie kilkadziesiąt pozycji książkowych branżowych oraz promocyjnych w nakładach od 1 do 30 tys. egz. Są to podręczniki i instrukcje adresowane do leśników i studentów leśnictwa, ale także albumy, broszury, foldery, płyty CD czy ulotki wydawane z myślą o szerokich kręgach społeczeństwa. Stałą pozycją wydawniczą są kalendarze planszowe o tematyce leśnej. Tego rodzaju wydawnictwa trafiają do jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych i w nich są wykorzystywane w działaniach edukacyjnych.

Wszystkie pozycje cechuje wysoki poziom merytoryczny i edytorski. Wydawnictwa branżowe są opiniowane przez naczelników wydziałów Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych i poddawane recenzji specjalistów w danej dziedzinie oraz leśników-praktyków. Dzięki temu publikacje Lasów Państwowych są cenionym na rynku wydawniczym źródłem wiedzy o lasach i leśnictwie. Zamieszczona obok lista wydanych tytułów pokazuje zakres publikacji.

Wydawnictwa promocyjne

- ▶ Folder „Lasy w Polsce 2008” – wersja polska (5000 egz.) i angielska (3000 egz.).
- ▶ Kalendarz 3-dzielnny dla DGLP na rok 2009 (1800 egz.).
- ▶ Kalendarz 13-planszowy dla DGLP na rok 2009 (1800 egz.).
- ▶ „W leśnej tonacji” (1100 egz.).
- ▶ „Leśny Przewodnik Turystyczny” – wersja polska (8000 egz.) i angielska (2000 egz.).
- ▶ „Puszcza Białowieska. Konflikty wokół ochrony i zarządzania” – wersja polska (2000 egz.) i angielska (2000 egz.).
- ▶ Plakat + naklejki magnetyczne na samochody „Bubobory w Lasach Państwowych” (5000 egz. i 150 egz.).
- ▶ Książka dźwiękowa „Leśne opowieści” na 2 płytach CD (3000 egz.).
- ▶ Plansze LOP „Zwierzęta chronione w Polsce” (500 kompl. po 10 plansz).
- ▶ „Najgrubsze drzewa Lasów Państwowych” (1000 egz.).
- ▶ „Lasy Państwowe zapraszają do swoich łowisk – wersja 4-języczna (30 000 egz.).

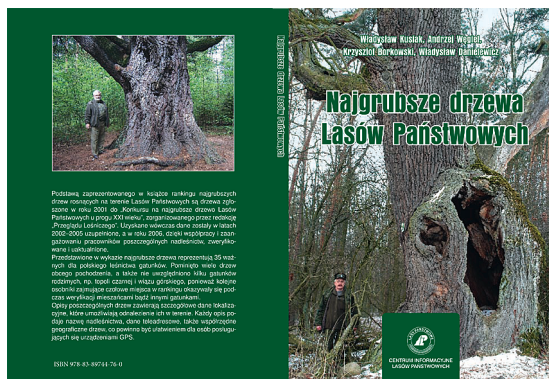
- ▶ „Pytania o las” (3000 egz.).
- ▶ „Poradnik Edukacji Leśnej” zeszyty nr 28-29 (po 3000 egz.).
- ▶ „Kronika Kombatantów” – (10 egz.).
- ▶ Publikacje wydane w związku z konferencją klimatyczną ONZ w Poznaniu: „Green is the colour of hope” (3000 egz.).
- ▶ „Promotional Forests Complexes in Poland” (5000 egz.).
- ▶ “Las wobec efektu cieplarnianego” – wersja polska (5000 egz.) i angielska (5000 egz.),
- ▶ Climate change, forest, forestry relationships – (1000 egz.).
- ▶ Folder „Lasy Państwowe w liczbach 2008” – wersja polska (5000 egz.) i angielska (3000 egz.).

Ryc. 1. Leśne opowieści
Fig. 1. Forest stories

Ryc. 2. Las wobec efektu cieplarnianego
Fig. 2. Forest in the face of the greenhouse effect

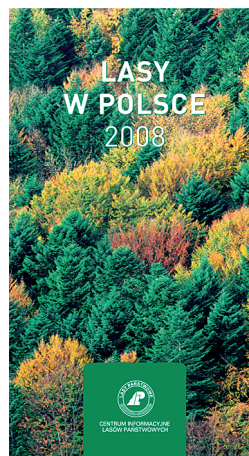
Ryc. 3. Najgrubsze drzewa Lasów Państwowych
Fig. 3. Thickest trees of the State Forests

Ryc. 4. Pytania o las
Fig. 4. Questions about the forest

Ryc. 5. Puszcza Białowieńska
Fig. 5. Białowieża Primary Forest

Ryc.6. Lasy w Polsce 2008
Fig. 6. Forests in Poland 2008

Wydawnictwa branżowe

- ▶ „Raport o stanie lasów w Polsce 2007” – (800 egz.).
- ▶ „Informacja o PGL LP 2007” – (800 egz.).
- ▶ „Biblioteczka leśniczego – 10 zeszytów (po 7500 egz.).
- ▶ „Postępy techniki w leśnictwie” – 3 zeszyty (po 2000 egz.).
- ▶ „Wpływ kompleksu czynników antropogenicznych i klimatycznych na środowisko świeżych borów sosnowych Niżu Polskiego” – (800 egz.).
- ▶ „Ekologiczne i ekonomiczne aspekty podejścia ekosystemowego oraz trwałego zagospodarowania lasów na przykładzie Nadleśnictwa Tuszynia” wersja polska (700 egz.) i angielska (700 egz.).
- ▶ „Woda wróciła, czyli o małej retencji w Nadleśnictwie Kaliska słów kilka” – (1500 egz.).
- ▶ „Zalesianie gruntów rolnych i opuszczonych terenów rolniczych” (5000 egz.).
- ▶ „Ochrona kuraków leśnych” (800 egz.).

Działalność medialna

Centrum Informacyjne LP promuje Lasy Państwowe również poprzez działalność medialną – programy telewizyjne, audycje radiowe i artykuły w prasie, reprezentowanie LP na targach, organizowanie i współorganizowanie imprez o zasięgu ogólnokrajowym i międzynarodowym (np. Dni Lasu, Święto Polskiej Niezapominajki, IX Konferencja Dyrektorów Generalnych Organizacji Zarządzających Lasami Państwo-

wymi w Europie, Forest Day2), współpracę w edukacji różnych grup społecznych, w tym pozarządowych organizacji ekologicznych i dziennikarzy.

Obecnie kluczowe znacznie w komunikacji ze społeczeństwem mają media elektroniczne oraz wysokonakładowe tzw. tytuły opiniotwórcze. Centrum Informacyjne Lasów Państwowych we współpracy z rzecznikiem prasowym LP podejmuje próby zainteresowania mediów tematyką leśną, niestety z mizernym skutkiem. Z reguły redakcje takich tytułów nie wykazują zainteresowania wiadomościami pozytywnymi. Liczy się sensacja. Jeśli już uda się zainteresować dziennikarzy naszymi problemami, to zazwyczaj wiąże się to z koniecznością sponsorowania tekstu lub audycji radiowej czy telewizyjnej. W tej konwencji realizowany jest program telewizyjny „Prosto z lasu”, emitowany w regionalnych ośrodkach telewizyjnych, czy zrealizowany w TVP 2 cykl czterech felietonów pod tytułem „Chrońmy lasy – śmieci w lasach”. Coraz częściej udaje się umieścić na antenach stacji komercyjnych, głównie kablowych, znakomite filmy edukacyjne o lasach, produkcji Ośrodka Rozwojowo-Wdrożeniowego LP w Bedoniu.

Podobnie rzecz ma się z publikacjami w prasie. W „Gazecie Wyborczej” ukazał się sponsorowany cykl publikacji o lasach. Czy była to inicjatywa trafiona? Sądzę, że lepsze efekty dałoby wspólne przeprowadzenie akcji pod patronatem medialnym jakiegось znaczącego tytułu, ale to wymaga również – oprócz sporych pieniędzy – życzliwości mediów.

Zamieściliśmy również wkładki tematyczne na łamach „Super Expressu” oraz „Tygodnika Powszechnego”.

Centrum współpracuje też z redakcjami czasopism niszowych, o niewielkich nakładach (z reguły do 15 tys. egz.), ale adresowanych do ściśle określonej grupy czytelników. Współpraca ta polega na publikacji sponsorowanych artykułów edukacyjnych lub tekstów publicystycznych na łamach takich tytułów, jak:

- ▶ „Nowe Życie Gospodarcze” – dwutygodnik ekonomiczny adresowany do administracji rządowej i samorządowej, środowisk akademickich, polityków, sfer gospodarczych;
- ▶ „Środowisko” – dwutygodnik poświęcony problematyce szeroko rozumianej ochronie środowiska adresowany do zainteresowanych oraz administracji rządowej i samorządowej;
- ▶ „Przegląd Techniczny”- dwutygodnik adresowany do inteligencji technicznej;
- ▶ „Przyroda Polska” – miesięcznik wydawany przez Ligę Ochrony Przyrody adresowany do dzieci i młodzieży;
- ▶ „Eurogospodarz” – miesięcznik dla rolników;
- ▶ „Biznes i Ekologia” – miesięcznik adresowany do sfer gospodarczych;
- ▶ „Eko i My” – miesięcznik kierowany do ekologów;
- ▶ „Sprawy Nauki” – miesięcznik adresowany do środowisk akademickich.

Promocja i edukacja

W ramach tej dziedziny CILP organizuje wiele przedsięwzięć. Od wielu lat trwa popularny wśród dzieci i młodzieży konkurs „Czysty Las”, organizowany wspólnie z Towarzystwem Przyjaciół Lasu. W ramach konkursu uczestnicy nie tylko zbierają śmieci w lasach, ale także wykonują rozmaite prace plastyczne. Z każdym rokiem przybywa zainteresowanych konkursem. Inny charakter ma konkurs „Mój Las” przeprowadzany przez LP wraz ze Stowarzyszeniem Inżynierów i Techników Leśnictwa i Drzewnictwa, w ramach którego uczestnicy przygotowują prace opisowe na ustalone corocznie tematy. CILP wraz z Ośrodkiem Kultury Leśnej w Gołuchowie przeprowadza konkurs dla krasomówców „Bajarze z Leśnej Polany”. Wielkim orędownikiem tej imprezy jest człowiek-instytucja – red. Andrzej Zalewski z „Eko Radia”. Stało się tradycją, że laureaci prezentują się podczas corocznych obchodów „Dni Lasu”.

Raz w roku odbywają się przy finansowym wsparciu LP warsztaty terenowe dla studentów architektury krajobrazu stołecznej SGGW. Kolejną inicjatywą jest prezentacja polskiego leśnictwa dzieciom Polaków z Kazachstanu we współpracy z Towarzystwem „Polacy”.

Centrum organizuje stosownie do potrzeb merytoryczne spotkania leśników z parlamentarzystami. Jedno z nich poświęcone było prezentacji znowelizowanych zasad sprzedaży drewna. Spotkanie odbyło się w obecności przedstawicieli przemysłu drzewnego oraz administracji rządowej.

Inną inicjatywą Centrum było zorganizowanie wyjazdu studyjnego dla dziennikarki w celu zaprezentowania działań leśników w lasach mających istotny wpływ na łagodzenie zmian klimatycznych. Zaprezentowano zalesienia gruntów porolnych i rekultywację hałd w okolicy kopalni węgla brunatnego w Koninie, a także czynności zwiększające stabilność drzewostanów i profilaktykę pożarową jako element zapobiegania wylesieniom.

Bardzo interesującym projektem zrealizowanym wraz z British Council była prezentacja przez LP działań w zakresie gospodarki leśnej zwiększających pochłanianie dwutlenku węgla przez ekosystemy leśne. Odbyły się dwa studyjne wyjazdy dla grupy ok. 20 osób – tzw. rzeczników klimatu. Są to młodzi ludzie reprezentujący rozmaite branże, działający w sferze łagodzenia zmian klimatycznych.

Z innych ważniejszych form promocji polskiego modelu leśnictwa na uwagę zasługują jeszcze dwa oryginalne i prestiżowe zarazem przedsięwzięcia Centrum Informacyjnego Lasów Państwowych. Pierwsze to organizacja wraz z RDLP Białystok konferencji dyrektorów zarządzających lasami państwowymi w Europie. Podczas konferencji i study tour pokazaliśmy dorobek polskich leśników, zwłaszcza w dziedzinie ochrony zróżnicowania biologicznego ekosystemów. Z kolei podczas obrad konferencji klimatycznej w Poznaniu Lasy Państwowe współorganizowały tzw. Forest Day 2, czyli obrady profesjonalnych i pozarządowych organizacji na temat

wpływu leśnictwa na łagodzenie efektu cieplarnianego. Podczas polskiego seminarium i czterech tras terenowych dla ok. 200 uczestników szczytu klimatycznego Lasy Państwowe zaprezentowały wkład polskiego leśnictwa w łagodzenie skutków zmian klimatycznych.

Podsumowanie

Wśród bieżących problemów warto wymienić nasilającą się walkę z leśnikami rozmaitych grup interesu. Z jednej strony reprezentanci przemysłu drzewnego – w zależności od koniunktury – żądają większego pozyskania drewna, z drugiej organizacje ekologiczne domagają się jego ograniczenia. W tej debacie, odbywającej się często za pośrednictwem mediów, stosowane są nierzadko przez naszych adwersarzy techniki tzw. czarnego public relations, mające na celu zdyskredytowanie leśników w społeczeństwie. Trzeba się temu profesjonalnie przeciwstawić.

W Lasach Państwowych obowiązują wytyczne w zakresie polityki informacyjnej opracowane ponad 10 lat temu. Obecnie otoczenie Lasów Państwowych diametralnie się zmienia. Pojawiły się zupełnie nowe oczekiwania pod adresem leśników, a także nowe wyzwania i zagrożenia (reprzywatyzacja, prywatyzacja, samofinansowanie gospodarki leśnej, radykalizm ekologiczny itp.) Dyrektor generalny podjął już decyzję o powołaniu zespołu złożonego z leśników i ekspertów zewnętrznych, który pilnie zajmie się opracowaniem nowej polityki informacyjnej LP.

Jak mawiają klasycy PR: „Nie wystarczy mieć racje – trzeba jeszcze do tych racji przekonać innych (społeczeństwo)”.

Literatura

www.lasy.gov.pl
www.erys.pl

Sławomir Trzaskowski

Centrum Informacyjne Lasów Państwowych
slawomir.trzaskowski@cilp.lasy.gov.pl